Ч. 69 (12.435). Львів, пятниця 28. березня 1930. Tecłowa opłata zaplacona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Роззброюючий оптимізм і його фінал.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 25. березня 1930.

У кульоарах сойму давно вже панує одноеагідний погляд, що не лише для добра Польщі, але цілого світу й усієї людности, диспонований перед 10-ти днями на премієра марш. сенату Шиманський, незалежно від його дальшої політичної карієри обовязково повинен бути делегатом Польщі на найближчу міжнародню конференцію для роззброєння та що найбільшим лихом теперішньої такої конференції у Льондоні є те, що там його нема. Бо марш. Шиманський роззброює кожну людину, яка з ним має до діла, роззброює найбільш розяреного політика, який перед розмовою з марш. Шиманським готов зводити смертельні бої та після 10-тихвилинної розмови з ним — побіджений складає зброю. Роззброює марш. Шиманський не тільки такими прикметами як „знання" ріжних ділянок державного життя та „хист" швиденької орієнтації серед проблем внутрішньої і закордонної політики, серед суспільних рухів, економічних труднощів. Як „знавець" усіх тих справ, марш. Шиманський дав себе вже нераз пізнати і має під цим оглядом — устійнену марку! Роззброює людей не лише на ґрунті річевої дискусії, але самою своєю вдачею, своїм фільософічним світоглядом, який каже кожну справу ставити на своєрідній площині. Марш. Шиманський є оптимістом і дивиться на світ крізь такі рожеві окуляри та стрічає усі явища вселенної такою погірдливою усмішкою, що роззброює найгірших скептиків і песимістів та зганяє жару з лиця найчорнішого меляхоліка! Крім тої вродженої мабуть згідливої вдачі, марш. Шиманський, як визначний лікар, прийняв мабуть від свого звання специфічну методу оцінки всіх подій і проблем: пацієнт, мовляв, тяжко хорий, але може ще видужає, — напевно видужає; колиж помре, то трудно, така видно воля божа: і в тому одному і другому випадку нема чого переййматися і підносити великий лемент, бо люди і хоріють і видужують і вмирають і все це речі цілком звичайні і буденні!

Вісім днів уже минуло, як марш. Шиманський отримав місію творення кабінету, отримав її — як це виразно заявив у своїй іменниновій статті марш. Пілсудський — завдяки свойому оптимізмові, що співпраця з соймом цілком можлива і навіть не така трудна. І від 1-го дня марш. Шиманський не сумнівався в успіх своєї місії. 8 днів уже минуло, — а від початку крізи 11 — кабінету як не було, так нема, але марш. Шиманський є усе оптимістом. „Ґрунт — не переййматися!" Не переймаючись, марш. Шиманський провадив тиждень „орієнтаційні" розмови з представниками сойму та сенату, включно до Богуславського і Сегейди, як „представників православної групи в ББ." та починая першу з цих розмов і кінчив останню із тим самим роззброюючим оптимізмом. Про напрямок будучого свого уряду не говорив, іменних кандидатур і не згадував, не зражувався тим, що аж шість клюбів т. зв. „центро-ліву" складало буквально ту саму декларацію, лише чемно приймав кожного члена „центро-ліву" зокрема, терпеливо, не спішучи, — з доброю вірою, що — пацієнт виздоровіє.

Але люди є справді якісь дивні! Не хотять вірити оптимізмові марш. Шиманського й нервуються! Ось марш. Дашинський завдав вчора, в понеділок, непристойне питання: коли нарешті десигнований премієр гадає предложити президентові до затвердження лісту нового кабінету. На те розляглася спокійна й тиха відповідь: у четвер! Чому в понеділок визначується термін — четверга? Господь відає, — мабуть тому, що це буде акуратно 13-тий день крізи, а 13-ка, як відомо, специяльно декому приносить щастя. Фактом є, що марш. Шиманський, глибоко вірючи, що в четвер стане на чолі нового уряду, скликав був на пятницю засідання сенату, на якому мав зректися гідности маршала.

Але паскудний нарід не зразився компромітацією невірного Томи й вічно вилазить із своїми сумнівами. Отже: що прецінь іронічний тон і ріжні дотинки під адресою марш. Шиманського з боку санаційної преси („Курер Поранни"), що войовнича декларація ББ., яка страшенне дальше загострила ситуацію і нинішня авантюра на бюджетовій комісії, що врешті сама ідея розвязки урядової крізи таким довгим і повільним шляхом, що все те свідчить наглядно про істнування цілого пляну продовжування крізи аж до кінця сесії, щоби внеможливити поновлення на пленумі справи Чеховича і щоби найти нову притоку для „розвязуцку!" Ясно, що ці маневри йдуть за спиною марш. Шиманського, бо вони надзвичайно утруднюють йому його місію і всю концепцію „уряду співпраці" ставлять у якесь парадоксальне світло. Тому теж „недовірки" мали аж надто причин не довіряти оптимізмові марш. Шиманського і ніяково запитувати: а що, як пацієнт умре?! І він, як знаємо, фактично вже вмер. Марш. Шиманський зрікся місії творення кабінету, чи пак його місію найвпливовіші чинники унеможливили з відомих причин. І хоч від того марш. Шиманський не втратив свого оптимізму, який у нього вроджений, то численні польські політики дивляться на витворену ситуацію дуже песимістично. Бо вже не тільки нема навіть тіни надії на скоре полагодження крізи, але й не видно чергового кандидата, що піднявсяб нової місії її полагнування при відомих постулятах найвпливовішого чинника. При затягуванні урядової крізи назріває тепер нова, а саме кріза, що вийде з неминучого конфлікту між соймом і цілим т. зв. проурядовим табором у бюджетовій справі. Який вона прийме оборот — не знати. Але на всякий випадок непотішаючий для польської політичної, сумної і без того, дійсносити.

І. Келлнч.

На господарські теми.

Потреба мобілізації сил.

Коли переглядати польську рільничу та рільничо-економічну пресу, то там аж кишить від усякого роду статтей на теми пануючої хліборобської крізи. Найчільніші уми наукового та практичного світу забирають голос у цій справі, констатуючи не лише сам факт істнування крізи та її розмірів, дошукуючися не лише причин такого стану, але й даючи ради та вказівки як зарадити лихові. Редакції згаданих журналів навіть не поміщують дописів на теми, що не торкаються переживаного хліборобами лихоліття, вважаючи все інше лише справами другорядної ваги, що ними не слід тепер обтяжувати уваги читачів. І не тільки фахова хліборобська преса, але й щоденна політична преса постійно присвячує багато місця незавидному економічному положенню держави. Все там заворушилось, змобілізувало опінію найширшого загалу суспільности, закликаючи таким чином коли не до активної співпраці над ратунком одної з найважніших ділянок народньої продукції, та бодай до рівноваги духа в часі переживаної скрути.

А що діється в нас? Наш малоземельний хлібороб удвоє більше відчуває господарську крізу від польського хлібороба. Його важке економічне положення стає подвійно дійманоче завдяки невідрадному політичному положенню. Бо не лише витвори свого господарства він мусить збувати за безцін, а за отримані гроші не в силі набути непропорціонально дорогих фабричних товарів, але й податки мусить платити більші, і то з правила як не на ворожі, то на байдужі йому цілі. За те дістає він або дуже мало, або зовсім нічого. Згадатиб лише про відношення урядових чинників до наших економічних та кредитово-фінансових установ, про реґуляцію рік, меліорацію та комасацію ґрунтів.

В даному випадку мені не йде про матеріяльну допомогу, але про ту моральну поміч у формі „мобілізації опінії" загалу, його освідомлення, що найбільшою журбою для нас у сучасну хвилю повинен бути важкий стан нашого хліборобства. Така мобілізація опінії створює сприятливу атмосферу серед консервативного селянства для поширювання серед нього кличів поступу та культури в обсягу його малоземельної господарки. Відомим в історії є факт, що великі потрясення та катаклізми в житті людських колективів давали почин до геройських збірних діл, що посували стан їх добробуту та орґанізованости за короткий час на цілі десятиліття вперід.

Справа відбудови нашого економічного життя на тлі загальної хліборобської крізи повинна бути в сучасну хвилю для цілої суспільности найактуальнішою справою, поставленою на рівні зі справою „Рідної Школи", інвалідів та їм подібних установ. Недоцінювання ваги нашого економічного положення таким чинником прилюдної опінії, яким є преса, годі собі інакше пояснити як непоінформованістю, недостачею належного заінтересування, чи легковаження наших господарських справ.*). Коли у нас на ту тему дещо й пишеться, то звичайно переповідається те, що вже інші давно сказали. В кожному випадку в нашій пресі не можна добачити якоїсь збірної волі, імпульсивного (?) почуття відповідальности та обовязку (то що в біольоґії називається інстинктом самозбереження) поручити та освідомити совість загалу громадянства про велику небезпеку. За недостачею (?) відповідних фахових журналів, які станулиб на висоті завдання, для обговорення істнуючої крізи, ролю цю сповнити мусить українська преса взагалі, без огляду на її партійно-політичну закраску. Вона повинна всесторонно обміркувати життєві питання нашого хліборобства, повинна заворушити та підбадьорити загальну опінію, змобілізувати збірну волю патріотичної суспільности до великого діла відбудови нашого сільського господарства. Великі діла і великі заміри реалізуються не лиш доброю волею і посвятою одиниць, але також моральною підтримкою широкого загалу.

Другий чинник, якого обовязком заінтересуватись хліборобськими справами (не лиш у Вар-

Від Редакції: Це твердження Шан. Автора побудоване хіба на непорозумінні, якщо він має на увазі і наш орган. Во власне наш щоденник останніми місяцями був просто переванатажений статтями на економічні теми у звязку з теперішньою крізою. Так само за сміле твердження Ш. Автора про те, що вся польська політична преса присвячує цій справі аж так багато уваги. Ми цю пресу знаємо і цього погляду поділяти не можемо. Польська преса, особливо опозиційна її частина, тільки загально використовує господарську крізу як політичний атут, але її аналізою займається менше. Наша преса шукає шляхів самодопомоги й ратунку для свого народу. Але вона сама положення не направить. До цього є інші, більше покликані чинники.

ниві, а передовсім на місцях) це наша політична репрезентація. Я думаю, що діяльність наших народніх вибранців серед мас не повинна вичерпуватись політичними вічами, які переважно й мають на ціли здобути апробату та одобрення для партійної верхівки за її парляментарну діяльність. Не перечу, що контакт з виборцями та їх моральна підтримка для своїх вибранців є важною вимогою політичної діяльности на парляментарній арені, але все таки крім повідомлювання маси в обсягу партійно-політичних ідеольогій, нам треба дуже богато органічної праці і то в ділянці, яка є підставою істнування нації.

Три незвичайно важні питання для нашого хліборобства повинні бути в теперішню хвилю широко обмірковані та спопуляризовані серед українських хліборобів: 1) Напрям організації наших переважно малоземельних господарств; 2) Організація збуту хліборобських витворів та 3) Здобуття капіталу для творення хліборобських кредитових установ.

Питання дуже короткі, але відповіді невичерпані! В ділянці організації наших господарств нам потрібна не відбудова, але перебудова хліборобських варстатів. Конче треба застановитись і вирішити, який напрям організації наших господарств для нас найвідповідніший. Продукція збіжево-насінна, тваринна чи промислова? Найбільше праці вимагатиме мабуть творення торговельних організацій для збуту хліборобських продуктів, бо це ділянка, недомагання якої є, здається, першою причиною злиднів нашого хлібороба. Потішмо себе хіба тим, що визначні польські економісти приписують тій причині також головну вину теперішнім горендальним відносинам на краєвих збіжевих ринках. Алеж вони мають державу і... біді, а ми? Що значить організований збут хліборобських продуктів, про те нехай переконають нас ціни пшениці в Німеччині, які сягають там 5—5.5 доляра, а жита 3.4—3.8 дол., хоч німці також дуже діймаючо відчувають світову кризу. А про значіння кредитових установ для нашого хлібороба нехай розкажуть ті, які часом одержують дрібні позички в ріжних касах Стефчика, навіть ціною своєї національної гідности.

Я лише кількома словами старався намітити наші важні завдання з пригадкою, що лиш завдяки невичерпаній витревалости українського хлібороба та його спроможности обмежувати свої життєві потреби до границь якогось неозначеного мінімум, могли ми досі недоцінювати достаточно ваги преважкого економічного положення. Любов і привязання до землі це не лише джерело дійсного патріотизму, а також найважніша підстава, на якій будується будуччину нації. Нам не вільно забувати, що економічна сила й організованість нації, є передумовою її політичної сили.

Інж.-агрон. Юліян Винницький.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Ямнім!

За право до життя.

(Промова сенатора М. Галущинського на пленумі сенату при розправі над бюджетом міністерства освіти дня 12. березня 1930 р.)

(Докінчення.)

Ту незвичайну трудність і це ніжне питання старається обняти п. міністр у другій своїй промові, яку мав у Вильні. Тут уважає він головним завданням публичного виховання — виховання добрих громадян держави без огляду на їх народність і віроісповідання.

Між одним і другим окресленням, здавалосиб, немає ріжниці. Горизонтально можна їх поставити на одній площині. Бо виховуючи в державі одноцілій національно добрих і відповідальних горожан, виховуємо рівночасно добрих і відповідальних членів нації. Але коли візьмемо під увагу державу з ріжними національностями, тоді ідеал державно-творчого громадянина можна осягнути або шляхом асиміляції, вбиваючи всі риси, які вказують на національну відрубність поодиноких народів, або творячи новий виховний ідеал, який потрапить не тільки погодити громадянина і члена нації, але й дасть можність членові нації в ріжнораціональній державі розвинути себе до повноти культури, процвітати творчістю для добра свого народу.

П. міністр говорить, що „під загрозою недосягнення ніколи тривкого великодержавного становища Польщі, публичне виховання мусить бути ведене так, щоби кожний уроженець Польщі, українець, жид чи німець, коли він у Польщі живе, чув і розумів, що мае бути передовсім добрим громадянином Річи Посполитої, заки стане свідомим працьовником на полі культури своєї тіснішої суспільности“. А що п. міністр свідомий того, що переведення повищих засад не в силі ані громадянства ані законодатних тіл, тому висказує думку, що це потрапить зробити тільки один уряд, а в цім уряді відповідальний за виховання міністр освіти.

Тимчасом справа не є така легка. Щойно якнайдокладніші студії історії народів, їхнього розвитку, цілої духової будови, антропольогічні досліди і всякі спроби інших держав у цьому напрямі покажуть, чи в нинішніх часах можливо створити такий тип громадянина держави, замешкалої ріжними народами, аби цей громадянин перш за все віддав свої сили державі, а щойно тоді думав про працю над своїм народом і про його духовий розвиток.

На европейськім континенті маємо під сучасну пору кілька держав національно мішаних, в котрих істнують ріжні відносини меншостей до державної нації. В Рад. Союзі бачимо експеримент, котрий може найближче підходить до розвязки національного питання. Одначе накинені там політичні і суспільні форми дають вправді можність культурного розвитку, але замикають свободу національної творчости в такому виді, який найбільше підходив би до характеру і вдачі нашого народу. В Італії маємо приноровлену політику асиміляції і винародовлювання. Говорять, що від побуту канцлера Шобера в Італії настане деяка зміна у відносинах італ. уряду до німців, одначе досі цеї зміни не бачимо. У Чехословацькій Республиці держава узгляднює потреби національних меншостей, навіть таких, що їхнє процентове відношення до кількости решти населення майже зникає. Коли минемо границю польської держави, то у всіх місцевостях чеської державної території, де мешкають поляки, маємо польські написи побіч державної мови. А на школах, які призначені для польських дітей, є тільки польські написи і ніхто з цього приводу не побоюється за характер чехословацької держави. В чехословацькій державі навіть президент держави промовляє мовою даної меншости, коли він серед неї найдеться. В Польщі зовсім відмінні відносини. Польське громадянство не хоче собі здати справи, яку ролю має відограти державна нація у відношенні до меншостей. При заявах уряду і поодиноких політичних угрупувань панує одна думка, а саме, що меншостям у Польщі ведеться дуже добре і що вони мають забезпечений повний культурний і національний розвиток. Меншости, а зокрема ми, українці, стоїмо на іншому становищі і стверджуємо зовсім щось протилежне. Тому мусимо домагатися, щоб уряд і держава ясно й виразно і без ніяких прислон окреслили своє відношення до нас і до всіх меншостей.

Вертаючи до справи виховного ідеалу, мусимо сказати, що такий ідеал ми вже самі створили для себе. Особливо останніх пять десятків літ — це розвиток великого і свідомого національно виховного ідеалу, котрий довів нас до нашого державно-творчого виступу в 1918 році. Надто ми в Галичині при розділенні нашого народу на частини, з котрих одна перебувала в цісарській імперії, а друга в угорськім королівстві, становили ту силу, на яку були звернені очі всіх українців, де вони не находилисяб. Ця роля провідної стихії і сьогодня нам суджена, тимбільше, що наш нарід замешкує тепер кілька державних організмів у ріжних умовинах. У нас повна свідомість великої відповідальностси, яка на нас тяжить і ясне бажання держати якнайвище і якнайвиразніше український національний прапор. Цю основну рису нашого життя мусить мати на увазі кожний, хто хоче балакати про освіту і шкільництво українського народу в Польщі і про заспокоєння найпростіших наших потреб на цьому полі.

Б. ЧЕРТЕНКО.

Спомини про наших письменників.

Поминальне богослуження за Ґеню Ярошинську та „Концерт-Академія в память Івана Франка“ в грудні мин. року викликали у мене спомини і злучили їх з образками, записаними в моїм деннику.

Ось я, 14 літній підліток з довгими косами по коліна, бігаю до школи з книжками під пахою. Вертаючи домів, стрічаю часом високого гуцула, в темних окулярах і топірцем у руці.

— Хто це той гуцул? — питаю раз мого батька.

— Це наш буковинський письменник, Юрій Федькович. Видно, що тобі ще порожно в голові, коли цього не знаєш. Ходи, дам тобі його твори. Прочитаєш і скажеш мені, що тобі найліпше подобається, — відповів батько.

Ціле пополудне до пізна в ночі сиділа я над творами Федьковича, а на другий день дістала в школі двійку з історії.

— Ти чому не вміла? — шепнула мені товаришка Зіна.

— Читала Федьковича, — відповіла я.

— Він знає предсказувати будучність зі звізд. Підемо до нього, — шепнула знов Зіна.

Це „предсказує будучність зі звізд“ не давало мені спокою. Пішлаб до нього, щоб і мені сказав, та боюся. Ануж скаже батькови, бо вони оба були знайомі, а може ще й викине з хати за двері. Приглядаюся йому по дорозі, переходячи попри нього, чи не гнівний на лиці. Одного дня бачу, говорить з якимсь паном на вулиці і сердечно сміється.

— Добрі люди веселі, лихі все понурі — казали до мене раз батько, як я була чогось надулася. Не любили у нас, дітей, хмар на лиці.

— Зінко, — кажу одної пятниці до товаришки, — завтра субота, пополудни науки нема, ходім до Федьковича в 4 годині, най скаже нам нашу будучність.

— Добре, підемо, — згодилася Зінка.

Підходимо до ґанку малого дому, де мешкав письменник. Сидить на ґанку і читає часопис.

Кланяюся і кажу, чого ми обі прийшли, а серце у мене так бється, от-от вискочить.

Дивиться понад окуляри на нас і каже: — Цікаве жіноцтво... ліпше не знати, як знати.

Випитав нас у котрім році, місяці і дні прийшли ми на світ, задумався, потім сказав до Зіни: „Незадовго виберешся в далеку дорогу“, а до мене: „Ти будеш у добрих обставинах жити, але ціле твоє життя будеш терпіти душею і серцем“.

Товаришка померла до року, а у мене — „правдиві і святі його слова“.

Часто йшов Федькович під вечір попри дім, де я мешкала, і заходив до дому напроти, де був корінний склеп купця Бліндера.

Мені страх цікаво було знати, чого ходить Федькович до Бліндера. ВіДтоді, як стояла перед ним біля ґанку, я не боялася його вже більше. Пішла купити собі цукорків тай дивлюся із склепу до другої кімнати. При столі сидить Федькович з трьома панами. Грають в карти, — перед кожним стоїть склянка з вином.

— Мізерка, — каже Федькович. — Контра, відповів один пан. Питаю дома брата, що значить при картах „мізерка“ і „контра“? Пояснив мені гру „преферанса“ і сказав, що письменник заходить до Бліндера, де пе склянку вина і грає дві партії преферанса.

Цьогож року в зимі помер Ю. Федькович. Пригадую собі його похорон, якби це було сьогодні.

Йду містом; сніг тріщить під ногами; від морозу падають пташки на землю; гострий вітер запирає віддих. Через ринок пробивається караван з домовиною Покійника. По боках каравану ступають гуцули з трембітами в руках та по кожнім хоровім „Святий Боже“ трублять. Плач трембіт ранить мою душу; мені котяться сльози з очей.

Так, ціле життя є „мізерка“, а проти смерти нема „контри“.

*

Нас досить дівчат ходить на проби співу, якого короткий час учить нас о. Ізидор Воробкевич. Ми всі любили цього ласкавого добрягу. Дівчата не мололи язичками та не хіхікали своїм звичаєм, а пильно уважали на всі обяснення о. дирігента. Скоро який голос узяв фальшиво, він перервав спокійно хор і переспівував з тим голосом осібно. Ніколи не гнівався і не хмурився.

Вертаю раз зі школи, а тут хтось потягнув мене за косу, кажучи: „Гарні дівчата мають гарні коси“.

Обернулася я мигком, щоб поглянути, хто це відважився зробити. Був це син о. Воробкевича.

— Нечемний, скажу вашому татови! — Розгнівалася я.

— Овва! Я не боюся, відповів зухвало.

Коли це повторилося ще раз, пішла я до о. Воробкевича по дорозі зі школи на скаргу.

Входжу в кімнату. О. Воробкевич ходить по кімнаті і тихо співає.

— Прошу отця, сказати свому синови, щоб не тягнув мене за коси на вулиці, як вертаю зі школи домів.

— Що? Що? Котрий це драбуга з моїх синів зробив? Старший, чи молодший?

— Не знаю, котрий. Досить, що називається Воробкевич і є, отче, ваш син.

— Но, но, успокійся дитинко. Дам я тому драбови... Вже не буде тебе за коси тягнути.

Такий був перебіг моеї скарги. На другий день чую на вулиці за собою: „Алеж сварив мене тато, сварив за ті довгі коси. Вже більше не буду, вибачайте“. При обіді сказали батько: „Бачився я сьогодні з о. Воробкевичем. Тобі, Катре, твоїх 14 літ написані на носі“.

Десять літ пізніше мала я нагоду говорити з о. Воробкевичем. Він з усміхом пригадав собі мою скаргу.

(Докінчення буде.)

З діяльности Української Парл. Репрезентації.

Інтерпеляції Українського Клюбу внесені від 12. лютого 1930 р.

В справах:

268. 12. II. Вивласнення на ціль будівлі амуніційного магазину ґрунтів громади Кутківці, пов. Тернопіль.

270. 12. II. Покарання повіт. старостою в Збаражі членів хору читальні „Просвіти“ в Товстах за виступ на українському концерті в національних одягах.

271. 12. II. Залагодження рекурсу п. Цимбалистої з с. Жулин, стрийського повіту.

272. 12. II. Полагодження справи Антона Качоровського в Городенці.

273. 12. II. Неприхильного трактування українського шкільництва і вчителів української національности.

274. 12. II. інваліда Антона Зубача зі Львова.

275. 12. II. Повітового старости пов. Калуш п. Костоловського.

276. 12. II. обіжника пов. старости в Борщеві з дня 1. XII. 1929. в справі нищення щурів.

277. 18. II. в справі відкриття залізничого перестанку в громаді Стрнівка на шляху Тернопіль-Підволочиська.

278. 18. II. безосновного перенесення на спочинок судді Фейрля в Стрию, а також неправильного зарядження президента окружного суду Пшибиславського.

279. 18. II. в справі військової стрільниці в Лазах коло Радимна.

280. 21. II. В справі побиття Миколи Станкевича, господаря в Долгомостиськах комендантом з Судової Вишні.

281. 21. II. в справі переслідування членів Дирекції і Надзірних Рад кооператив старостом у Косові.

282. 21. II. конфіскати 13 штук летючок в помешканні Повітового Союзу Кооператив в Борщеві, комендантом постерунку в Іваню Пустім.

284. 21. II. в справі вбивства Кароля Гайдаша в Перемишлі Ідзіком, функціонарем поліції.

285. 21. II. в справі утраквізації школи в гр. Красна, львівське воєв. і неправильної поведінки при переведенні шкільного плебісциту.

286. 25. II. в справі урядування начальника громади в Ніновичах, ярославського пов.

287. 25. II. безправного перенесення з Загіря Петра Сеха.

289. 28. II. безправного зарядження виділу повіт. в Рогатині про призначення грошей на утримання шпитальництва в Галичині.

290. 28. II. прилучення одноклясової приватної школи з українською мовою навчання до чотирьохклясової школи з польською мовою в гр. Тлусте, пов. Скалат.

291. 28. II. Неузасадненої кари, наложеної на функціонаря кооперативи в Стинаві, пов. Сколе.

292. 28. II. Безправного примусового урльопування начальника громади в Кадлубиськах, пов. Броди.

293. 6. III. гр.-кат. катехитури в Яблонові, колом. пов.

294. 6. III. в справі поведінки старости Скварчинського з Коломиї.

295. 8. III. в справі безправного толерування поліцією стшелецьких виступів.

296. 8. III. в справі розбірки церкви в Олександрові Куявськім і відібрання кладовища в Острові.

297. 8. III. замкнення церкви в Острові.

298. 14. III. в справі сервітуту в гр. Микитинці, косівського пов.

299. 14. III. мостів в селах Прокурава і Шешори, пов. Косів.

300. 14. III. в справі докінчення дороги Косів-Жабе.

301. 14. III. в справі карання населення за написи на табличках до возів писані по українськи.

302. 14. III. в справі загублення почтової посилки.

303. 14. III. в справі стримання виплати емеритури п. Хлопецькому.

Інтерпеляції до сенату внесені від січня 1930.

45. 16. I. в справі стосування правних санкцій закону з 31. VII. 1924. до пан-отців з приводу їх кореспонденції в українській мові.

46. 16. I. в справі надужиття влади референтом старости в Чорткові, Тадеушом Гомолкевичем.

47. 16. I. в справі безправної конфіскати коляди постерунком поліції в Звиняч.

48. 16. I. в справі поведінки поліцаїв в Чорткові Мартина Стрільбицького.

49. В справі зволікання в полагодженні рекурсу громадської репрезентації в Звиняч.

50. 16. I. в справі неправної конфіскати спортових шапок поліцією в Звиняч.

51. 26. II. в справі неправного наложення повітовим виділом спеціяльних дорогових оплат гр. кат. священикам 4-х воєвідств.

52. 26. II. в справі викладової мови в приватній школі громади Кудиниці, пов. Зборів.

53. 26. II. в справі розгонювання без підстави забав виділу Т-ва „Просвіта“ війтом в Ярославцях.

Внески до сойму 1930 р.

73. 10. I. в справі розбірки церков на Холмщині.

74. 10. I. в справі безправного втручування влади до внутрішніх справ православної церкви.

75. 25. I. в справі частинної зміни закону про заосмотрення воєнних інвалідів та їх родин з дня 18. III. 1921 р.

76. 25. I. в справі крівавих подій 21. січня ц. р. в пов. Рава Руська.

77. 12. II. в справі винагородження плянтаторам тютюну понесених ними страт.

78. 12. II. в справі зміни приписів закону про військове карне поступовання відносно виконування оборони перед військовими судами.

79. 21. II. в справі зміни приписів про військовий податок.

80. 25. II. в справі заборони ввозу яблок з заграниці.

81. 28. II. в справі огранichення продажі алькоголю.

82. 6. III. в справі амнестії у пресових справах.

„Апель до згоди!“.

„Руско-Польске Т-во „Згода“ організує... у міській різні.

Засноване якимись невідомими „польско-рускими патріотами“ ще перед кількома роками на такому клясичному терені „руско-польского“ співжиття, як Краків, ославлене вже своїм „екзотизмом“ і оперетковістю „руско-польске т-во Згода“ проявило останніми днями знов знак життя, тим разом на львівському терені. Перед двома, здається, роками воно вже пробувало організаційних успіхів на львівському терені при допомозі відомого „спеца“ в таких справах Демянчука, але ці „успіхи“ рівнялися тим, що її т-во осягнуло в Кракові, тобто нулі. Останніми днями деякі органи львівської польської преси принесли „апель до згоди“ цього самого товариства. Апель, треба думати, направлений до читачів цих польських органів, що його опублікували, але заадресований він так: „До братніх народів Русинів і Поляків“.

Початок апелю дуже пророчистий. Ось він: „Два братні народи славянські Русини й Поляки, злучені від віків посвояченням духа і крови, зі спільнотою історичних традицій і державного буття, розсварені. В чиїм інтересі лежало копання пропасти між двома братніми народами та защіплювання ідеї ненависти і незгоди в покоління Русинів і Поляків?“

На це „апель“ дає авторитетну відповідь, що все лежало в інтересі Австрії. Це вона порізнила штучно оба народи у власних інтересах, щоби тим лекше їх згерманізувати. А в 1918 р., коли на заході почався „сумерк германського світу“ а „Русини й Поляки“ найшлися знов разом, маючи „спільну матір вітчину“, скінчився час заліза і крови та прийшов час „мирної та творчої праці“. Минуло 10 літ. І знов „німецька гидра, той відвічний ворог славян підніс голову, а набравши сили та впливу, заздрісним оком поглядає на схід і намагається продовжувати політику зогнилої Австрії, підюджує один братній нарід проти другого“. На сході повстала держава „червоних тиранів“, що „імпортує до нас переворотні ідеї комунізму, які як бацилі тифу або хробацтво точать і нищать здоровий народний організм“.

Словом біда! — А тому „досить того!“ — „На нашім історичнім годиннику бє дванадцята година. Найвища пора, щоби ми подали собі міцні долоні як рівний рівному (?!), а задивлені у спільні ідеали, взялися у згоді та братньому мирі до творчої праці для добра наших народів і нашої спільної матері вітчини. До згоди братя Русини і Поляки!“ і т. д.

Під відозвою підпис „Руско-польске т-во Згода“. А далі додана примітка з закликом вписуватися в члени цього „впливового“ і „заслуженого“ для згоди обох народів товариства у... львівській, *міській різні (!!!)*, де зголошення приймає київський Францішек Борковскі.

Все, як бачимо, дуже вимовне й переконуюче, особливо заклик зголошуватися до львівської різні на... членів цієї вимовної „Згоди“.

У сучасній добі освіта пливе з трьох джерел: з літератури, театру і денника.

Невідрадні перспективи...

На марґінесі законопроекту про охорону дрібних піднаємців землі.

З кругів нашого духовенства дістаємо такий допис: Священики, беручи під увагу проектований закон про наємців, уважають його таким, що руйнує екзистенцію духовенства. Він знищив би передовсім тих священиків, що ніяк не можуть господарити самі. Одні мають за богато праці в парохії і школах, інші старі або немічні, ще інші початкуючі та не мають необхідних вкладів для господарки. Кожний стан боронить свого насущного хліба, мусять його боронити і священики. Цей законопроект, як його розібрали самі селяни, кривдить також вдів і сиріт та малоземельних селян, бо вони, не маючи змоги самі своє поле обробляти, мусять його віддавати в аренду або на спілку заможнішим господарям (малоземельних, що віддають свою землю в аренду, законопроект не зачіпае — **Ред.**). У звязку з цим проектованим законом має вілбутись дальша парцеляція, що є черговим ударом.

Коли ж візьмемо під увагу господарську кризу, яка затягається і може тривати дуже довго, а далі податкові тягарі, зубожіння населення, а наслідком того значне зменшення прибутків з парохії, то прийдемо до пересвідчення, що ця остаточна парцеляція може довести духовний стан до руїни.

Вправді в конкордаті передбачена парцеляція церковних ґрунтів, але є там і обітниця підвишки платні священикам. Та досі не тільки нема підвишки, а навпаки від 1927 р. є її обниження. Напр. платня священика, що зовсім не має поля, є менша, як державного поліціянта. Отже годі натискати на виконання одного артикулу конкордату, коли не виконується другого. Ренти з розпарцельованого поля у львівській архиепархії досі не виплачують, бо поля продані за низьку ціну, а гроші від селян ще не зараз будуть вплачені. По остаточній парцеляції довго ще буде тривати такий самий стан.

З цих причин апелюємо до відповідальних чинників, до духовної влади, а передовсім до нашої суспільности, щоби зрозуміли наше положення і не допустили до крайнього зубожіння духовенства, яке чейже має якісь, бодай скромні заслуги за собою і чейже до чогось і тепер суспільности служить.

В імени деканатів скалацького і гримайлівського: **о. І. Іванчук.**

Протирелігійна боротьба у СРСР.

У звязку з оголошенням молебнів за переслідуваних християн у СРСР комуністична партія скликала в ріжних містах радянських республик мітинги, на яких ухвалено, що комуністична партія ставить собі за ціль знищити силу католицької церкви. Організація „безбожників“ порішила будувати власним коштом новий військовий літак „Безбожник“, як відповідь на молебні католиків. На днях у Москві розпочалась конференція „Союзу Безбожників“, на якій промовляв між іншими комуніст Ярославський. Він заявив, що антирелігійний рух у СРСР в останньому році зміцнився і організація безбожників має вже 5 мільйонів членів. На закінчення конгресу прочитано твори Демокрита, як першого грецького безбожника і матеріяліста. Конгрес оголосив відозву, в якій сказано, що інтернаціональна буржуазія і соціял-демократи розпочали під проводом римського папи „антибільшовицький танець чорних духів“.

Митна конференція в Женеві

Дня 24. ц. м. у Женеві закінчилась митна конференція. Австрія, Бельгія, Англія, Франція та Італія підписали 3 акти про урегулювання міжнародньої торговлі. Інші держави підписали тільки протокол конференції. На закінчення конференції предсідник граф Мольтке виголосив промову, в якій підкреслив европейське значіння митової конференції.

Процес „Спілки Визволення України" у Харкові.

„Радіовідомлення з 25. ц. м.

Дня 25. ц. м. переслухувано обвинуваченого лікаря, професора Підгаєцького. Обвинувачений гин учителя, б. соц. демократ, зізнавав про діяльність СВУ серед слухачів медичної секції. Оборонець Рідль ставив обвинуваченому кілька питань, яких змісту не вдалось почути, так само, як не вдалось почути зізнань самого обвинуваченого.

З життя наших установ.

XVIII. Загальні Збори „Маслосоюзу".

В середу 26. ц. м. відбулися у Львові річні загальні Збори Крайового Молочарського Союзу („Маслосоюзу") у власнім будинку при вул. Короля Лещинського 20. Збори, на яких явилося 91 представників з місць і 45 гостей, мали наскрізь діловий характер, що виявився як у виголошених звідомленнях з діяльности, так і в річевій дискусії.

Збори отворив голова Надзірної Ради „Маслосоюзу" інж. Юл. Павликовський, що за згодою присутніх обняв і провід Зборів, покликавши на секретаря п. Шумського. Позатим місця за президіяльним столом заняли члени Надз. Ради, члени Дирекції і поодинокі референти. З боку засіли представники української преси.

У своїй промові інж. Павликовський привитав присутніх і подав коротенький перегляд праці й успіхів „Маслосоюзу" за минулий рік, зазначивши, що в цьому році „Маслосоюз" почав XI. рік своєї відновленої по війні діяльности. Промовець присвятив окрему згадку заслуженим діячам у кооперативно-молочарській ділянці, що померли в мин. році, а саме: Степанові Стражникові з Балинець, о. Омелянові Баранському з Боянця й Інокентію Захарієву. Цю згадку зібрання вислухало стоючи.

Опісля інж. А. Палій зложив іменем Дирекції подрібне звідомлення з діяльности „Маслосоюзу" в 1929 р. (загальний огляд), а другий член Дирекції, п. А. Мудрик, подав широке звідомлення про організацію і техніку праці „Маслосоюзу" та про найближчі завдання молочарської кооперації на наших землях. Цим звідомленням, що вказують на постійний розвиток і розбудову української молочарської кооперації, приглянемося ближче завтра.

Потім Збори вислухали звідомлення Контрольної Комісії з переведеної провірки й ухвалили абсолюторію Надзірній Раді і Дирекції та затвердили біланс за 1929 р. З черги полагоджено ще кілька справ (ухвала в справі розділу чистого зиску, означення суми зобовязань, які „Маслосоюз" може затягнути, то-що), а при кінці вибрано трьох членів і одного заступника Надзірної Ради. Вибрані: 1) інж. Юл. Павликовський, 2) інж. Іван Мирон, 3) Федь Глум з Витковa — члени; Корнило Вишневецький, Уїзці — Волинь — заступник.

Посол Ян Пілсудський, маршалів брат, утворить уряд?

Дня 26. березня говорили в соймі, що можна сподіватися розвязання сойму та розписання нових виборів. Основували це на тому, що марш. Шиманський сказав до одного з журналістів: „Правдоподібно ідемо до нових виборів. Коли кажу до „нових виборів", то тому, що відношення марш. Пілсудського до теп. сойму є негативне. Можемо сподіватися, що з будучим соймом марш. Пілсудський могтиме розмовляти. Від тогож залежить вихід із імпасу". На тлі тих слів повстали версії про можливість розвязання парляменту, так що хвилево замкнено би сесію, на якій годі було полагодити бюджет, а за кілька місяців розвязано би сойм і проголошено би нові вибори на осінь. Друга концепція це були здогади, що буде створений уряд ворожий соймові, при участи марш. Пілсудського, а як кандидатів на премієрів називали полк. Славека або Матушевського, бо і цей і той підписався би під умовинами марш. Пілсудського. Третя концепція було створення компромісового уряду, до якого ввійшли би фахівці та люди, що стоять здалека від політики. Вечером розійшлася чутка, що президент **приняв у Замку представника ББ, референта проекту зміни конституції ББ, посла Яна Пілсудського, маршалового брата. Конференція тревала довго, а в висліді її президент поручив місію створення кабінету пос. Янові Пілсудському. Він місію приняв.**

У полудне був маршал Шиманський у Замку, а опісля повідомив журналістів, що після зложення місії президент застеріг собі, що прийме її до відома після порозуміння з марш. Пілсудським. У Бельведері принято марш. Шиманського в 1. год. і він зясував марш. Пілсудському положення. Опісля пішов до Замку просити, щоби президент оконечно приняв його димісію. Коли марш. Шиманський довідався, що місію створення уряду одержав Ян Пілсудський, приняв цю вістку з деяким задоволенням. Як відомо кружляли теж чутки, що кабінет утворить полк. Славек. Коли журналісти спитали його про те, відповів, що йому нічого не відомо. Полк. Славек сказав, що його не просили до Замку, зрештою ББ. поставив собі за ціль добру ревізію конституції та щоби при держ. кермі були інші люди, ніж ті, що досі є в соймі. До того ББ. йде й далі.

Десигнований премієр, Ян Пілсудський родився 1875 р. у Вильні. На казанськім університеті скінчив правничий відділ, опісля посвятився банковости, потім адвокатурі та був адвокатом у Вильні. В 1919 р. був якийсь час урядовим комісарем м. Вильна, а в 1922 р. перенісся до судівництва, заняв становище судді окр. суду, а потім апеляційного суду у Вильні. В 1928 р. вибрали Яна Пілсудського послом до сойму. Він наймолодший із жиючих маршалових братів. Між маршалом і ним є що два брати, Адам і Казимир Пілсудський.

Пос. Ян Пілсудський творить уряд.

Дня 26. березня пос. Ян Пілсудський конферував із проф. Бартелем, потім був у марш. Дашинського, щоби й з ним нарадитися. Конферував теж із марш. Шиманським, опісля пішов до Бельведеру, де в своїх приватних апартаментах приняв голову ББ. пос. Славека. Завтра, 27. березня пос. Ян Пілсудський конферуватиме по черзі з президіями клюбів, а в пятницю, найпізніше попол., хоче представити президентові лісту нового уряду. Покищо трудно сказати, який буде кабінет, чи т. зв. протипарляментарно-боєвий, чи співпраці з парляментом.

Відкликання засідання сенату.

Маршал Шиманський відкликав засідання сенату, скликане на 27. березня. Маршал умотивував відкликання засідання тим, що скликав був його, бо думав, що до пятниці кріза кабінету буде полагоджена, а що його сподівання не здійснилися, засідання відкликав. Консервативний орган пише, що відкликання засідання сенату неумотивоване, бо коли сенат не полагодить до 29. III. справ, що є на денному порядку, то взагалі втратить право полагоджувати їх. Кріза уряду не повинна бути перешкодою. Маршал повинен додержати речинця.

Сойм збереться 31. чи 29. березня?

На конференції у кабінеті марш. Дашинського з віцемарш. Четвертинським (НД), Рогом (Визв.) і Жулавським (ППС) розглядали справу устійнення речинця засідання сойму. Як відомо ББ заявив, що до засідання сойму не допустить і пробу того дав уже на вівторковім засіданні соймової бюджетової комісії. Про вислід нарад засідання президії сойму не видали комунікату. В сойм. кулуарах говорили, що на засіданні тім уповажнили марш. Дашинського скликати засідання сойму в якнайпізнішім речинці, себто 31. березня. Опозиція постановила перевести бюджет у конст. речинці.

У пізних веч. годинах кружляли чутки, що марш. Дашинський визначив засідання сойму на суботу, 29. березня. Мотивують цю чутку тим, що пос. Ян Пілсудський висловив надію, що в пятницю утворить кабінет.

Марта Ганав пропала.

Процес париської афериcтки Марти Ганав, що рекламами в своїй „Газет дю Франк" заохотила дрібних рентієрів льокувати в її банку стокількадесять міліонів фр., відбудеться перед париською карною палатою 29. березня. Майже всі вкладки в її банку пропали. Її обвинувачували в обманствах і спроневіреннях. Марта Ганав була у вязничнім шпиталі, де почала була кількаденну голодівку. Її старалися штучно відживляти, аж одного дня Марта Ганав пропала безслідно. Втеча її прискорила речинець розправи.

З судової салі.

Процес проти майора Рильського.

Вісімнацятий день розправи був днем боротьби між обороною і прокуратором. З свідків цікаві зізнання зложив візитатор львівської шкільної кураторії Губерт, який представив Рильську як істеричку, а майора як людину дразливу, вибухову із надміром фантазії, через яку Рильський любив оповідати про свої воєнні пригоди так фантастично, що його треба було здержувати словами: „Ти нам не буяй, бо тобі вже навіть жінки не вірять".

Свідок Станислав Кохановський характеризує майора як людину завзяту і безоглядну та згадує як він, Рильський, ще студентом мав двобій і хоч був ранений, то казав собі перевязати рану і хотів стріляти ще раз до противника. Зізнавав ще раз свідок В. Ростоцький. Він заявив, що Кобзар у сварці говорив колись Марії Чайковській: „Як я схочу, то ти не будеш жінкою Рильського, бо я знаю хто застрілив паню майорову".

Рильський довідавшись про те, хотів Кобзаря бити, але потім послухав Ростоцького і залишив цю справу, говорячи: „Чим далі у ліс, тим більше дров. Треба мовчати, бо Кобзар може сказати, що я застрілив свою жінку".

Свідок Шорц зізнає, що Рильський бив раз одного селянина до крови й непритомности. Інші свідки не зізнали нічого нового.

18. дня розправи зізнавав св. Бжезіцький, що критичного дня нібито був на кріслі шопи та бачив майора Рильського. Бжезіцький, як і попередній свідок Удала, заперечив, начеб щонебудь бачив. Зізнавав теж д-р Янер, бувш. суддя зі Золочева на обставину відтворення зізнань Ростоцького, зложених у Золочеві. Свідок стверджує розбіжність між золочівськими та перемиськими зізнаннями Ростоцького. Опісля прокуратор питався, чи була секція трупа померлої Рильської. Виявляється, що ні, хоч у протоколі записано: „Понехано дальшу секцію тіла, бо стверджено, що Рильська допустилася самогубства". Ужиті слова „секція тіла" оборонець д-р Ляндав уважає достаточним вияснениям, що секція тіла відбулася. Св. Бжезіцький ствердив, що просо росло у Пітричах. Опісля д-р Ляндав вніс переслухати спеціялістів лікарів на обставину, що є анальогічні як Рильська самовбивники, та лікарів-неврольогів. Процес потріває ще кілька днів.

Присуд у комун. процесі.

Цілу передполудневу розправу 26. березня проти комуніста Цивінського і тов. виповнили кінцеві промови сторін. Потім виголосив „останнє слово" обв. Цивінський, що було агітаційною промовою, тому голова трибуналу зарядив тайність. Веч. відбулася нарада присяглих суддів над поставленими питаннями. Присяглі потвердили вину Цивінського про держ. зраду, а щодо інших обвинувачених потвердили питання в напрямі злочину забурення публ. спокою. На основі вердикту трибунал засудив Цивінського на 4 роки, Френклівну на 10 місяців, Мальцманівну і Розенберґівну на кару по 8 місяців тюрми. Всім зараховано сл. арешт, тому лише Цивінського задержали у вязниці

Біржа.

Американський долар 8·89·00—8·90·50, канадійський долар 8·80·00—8·80·50, чеська корона 0·26·33—0·26·66, австрійський шілінг 1·25·50—1·26·00, румун. лей 0·05·25—0·05·50, француський франк 0·34·80—0·35·20, швайцарський франк 1·72·50—1·73·00, фунт штерлінгів 43·50·00—43·60·00, радянський червінець 13·50—14·00, німецька марка 2·12·85—2·12·92

НОВИНКИ

— На днях вислала адміністрація всім Вп. Передплатникам, що винні за передплату, пригадку їх довгу. Як що до 1. квітня не одержимо ніякої відповіди, будемо змушені припинити висилку.

— **В половині квітня буде відкрита книгарня** „Рідної Школи" у Львові, в камениці „Народньої Гостинниці" **при вул. Сикстуській ч. 20.** зі всякого рода книжками і шкільним приладдям. — Це та сама книгарня, яку москвофільська „Ставропігія" перед трьома місяцями викинула зі свойого льокалю при вул. Руській. Купуючи в цій книгарні докинете цеголку до розбудови „Рідної Школи". 1696 1-5

— **Відчит Т-а Українських Правників.** В пятницю, 28. березня п. р. в кімнатах Української Бесіди відбудеться відчит радн. д-ра Юліяна Заяця про **конкордат.** Початок в год. 6.30. веч. **Виділ Т-ва Українських Правників.**

— **Новий катальог українських марок.** З „Українського Філятеліста" довідуємося, що відома марочна фірма братів Зенф-ів у Берліні, яка видає що-року свої марочні катальоґи в німецькій мові, поширені в цілому філятелістичному світі, видала цього року обрібку марок України в свойому катальозі окремою книжкою п. з. „Gebrüder Senf's Ukraine-Katalog", 1930. До цієї книжки, яка містить сотки ілюстрацій-зразків марок, додано теж численні табелі. Книжку видано під проводом і на основі вказівок найкращих знавців-фахівців, членів „Ukraina-Philatelisten-Verband-у" в Берліні. З рецензії А. Штомана в „Українському Філятелісті" виходить, що ця публікація є найкращим і найсовісніше уложеним катальоґом українських марок.

— **Пожежа.** В Фельштині, самбірського повіту, пожежа знищила 9 господарств разом із живим інвентарем. Дві особи були в вогні попечені, але не смертельно. Шкоди сягають понад 80.000 золотих. Без даху над головою лишилося 46 осіб.

— **Візитатор вязниць у Кульпаркові.** Свого часу преса писала про обманця Ферстера із Варшави, який граючи роль міністеріяльного візитатора, відвідував вязниці, продавав ріжні апарати для провітрювання келії і тим чином заробляв собі на хліб насущний. Його арештовано і після довшого побуту у непровітрюваних келіях вязниці, „візитатор" Ферстер висланий до Кульпаркова, де лікарі заопікуються ним як людиною, в якої не всі дома.

— **Голодівка комуністів.** Комуністи у вязниці в Красноставі розпочали голодівку, домагаючись приспішення слідства та дозволу діставати ґазети із СРСР. „Ізвестія" та „Правду". Кілька днів перед тим комуністи-вязні хотіли здемолювати вязничні келії, але вязнична сторожа перешкодила їм у цьому. Таксамо у Бриґідках комуністи почали голодівку, а то на знак солідарности із Цивінським, який сидить на лаві обвинувачених у львівськім суді.

— **Ню Йорк.** Ню Йорк має тепер понад 6 міліонів мешканців, з чого 2 міліони чужинців. У Ню Йорку більше італійців як у Римі, більше ірляндців ніж у Дабліні, більше жидів ніж у цілій Палестині. У Ню Йорку більше телефонів як у Льондоні, Парижі, Берліні Ленінґраді і в Римі разом взятих. Ню Йорк має 2.000 театрів, 1500 святинь усяких релігій та обрядів, які на світі істнують. Мешканці Ню Йорку платять річно 500 міліонів долярів податку. до цього міста щороку приїзджає 300.000 осіб, що 52 секунди приходить новий поїзд, що 13 хвилин у Ню Йорку шлюб, що 6 хвилин хрестини, що 10 хвилин основується нова фірма, що 50 хвилин закінчується будову нового дому. Ось такий собі Ню Йорк.

— **Кутепов у Москві?** „Ліберте" видало на днях надзвичайний додаток, в якому подає сензаційну відомість, що більшовики вивезли Кутепова до Москви, де він перебуває у вязниці „Любянка". ДПУ приготовляє великий процес проти ген. Кутєпова.

— **Жінка засуджена на смерть.** В місті Ню-Кастль в Пенсильванії засуджено 20-літню Ірену Шредер на кару смерти. Акт обвинувачення говорить, що вона застрілила поліціянта за те, що він переловив її в парку з любовником на нескромній стрічі і хотів арештувати її разом з любовником.

— **Землетрус в Еспанії.** З Парижа повідомляють, що в околицях еспанського міста Тесорія був землетрус, який тривав 10 хвилин. Землетрус викликав серед населення велику паніку, але на щастя тільки на паніці скінчилось, бо жертв у людях не було.

— **Трагедія старої людини з молодим серцем.** У Відні закінчив життя самовбивством богатий купець Людвик Линий. Він мав 62 роки, зали-

Оповістка!

Заходом Народньої Організації Українців м. Львова відбудеться

в неділю дня 30. березня ц. р. о год. 12-ій в полудне в великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові при вул. Шашкевича ч. 5.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ

в справі виборів до міської Ради у Львові.

Реферують посли Українського Клюбу: Володимир Целевич і д-р Степан Біляк.

Українці! Вибори до міської Ради — це наша життєва справа у Львові, тому всі як один явіться на вічу! 1—2

шив жінку, яка оповідає, що її 62-літній чоловік залюбився в 20-літній студентці, а коли вона висміяла старого адоратора, він отруївся.

— **Шкільництво на Рад. Україні.** „Радянська Освіта" з Харкова, помістила статистику шкільного життя на Рад. Україні, з якої виходить, що: 1) Учительство на селі більше обтяжене працею ніж учительство в міських школах. 2) Сільське учительство одержує меньшу платню ніж міське учительство. 3) Заробітня платня трохи підвищується із зростом педаґоґічної практики, але це не прикладається до сільського учительства. 4) Жінки одержують меншу платню ніж чоловіки. Половина учителів не має спеціяльної педаґоґічної освіти і не має відповідної педаґоґічної практики. Тому, що учительство одержує дуже мізерну плату, то процент українців серед учительства досить високий, 76 проц., але всеж-таки він менший від проценту українців на Україні. Таксамо процент українців між школярами менший ніж повинен бути.

— **У Вильні також крадуть непогано.** Дня 24. ц. м. у Вильні оголошено присуд у справі афери виленської дирекції державних лісів. Виявляється, що державний скарб стратив через дефравдації обвинувачених 500.000 золотих. Урядовець дирекції лісів Юліян Лянґгамер засуджений за дефравдацію на 4 роки вязниці. На днях у Вильні арештовано представника фірми кальошів „Квадрат" Менделя Златина, який перепачковував з Риги транспорти кальошів у скринях із написом „шмати без вартосці" і тим чином наразив державу на втрату митних оплат у висоті 350.000 зол. Сконфісковано 204.000 пар кальошів.

— **Нові листи Турґенева.** „Новий Мір" містить кілька нових невідомих листів Турґенева до Олександра Топорова. Найцікавіший лист, у якому Турґенев пише про „Анну Кареніну" Толстого. Між іншим находимо в цьому листі такі слова: „Роман Толстого приніс мені велике розчарування. Як міг Толстой із його великим талантом залізти у таке великосвітське болото, топтатись у ньому на місці і описувати його з патосом замість з іронією? Що за дурниця! „Анна Кареніна" мені не подобається; вона кисла, пахне Москвою; старою панною, ладаном, славянщиною і чорт знає ще чим. Москва погубила Толстого і мені його жаль".

— **Буває, що і корова літає.** У москалів є приповідка: „бивает, что і медведь летает" — а тепер сміло можна сказати, що і корови часом літають. Очевидно в це дуже трудно повірити, але в Шікаґо одному американцеві забаглося перевезти свою корову — літаком. І одного дня ця корова опинилась на висоті 5000 метрів над містом Сан-Люїс, а разом з нею летіли пасажири, — один фільмовий артист, журналіст і заповідач радія. Журналіст видоїв корову на висоті 5000 м. і почастував свіжим молоком усіх пасажирів, а окрім того скинув кілька паперових фляшок із молоком на місто, щоби люди попробували як смакує молоко літаючої корови. Одну фляшку такого молока дістав Ліндберґ, як дарунок від першої корови, що відважилась летіти літаком для летуна, що перший відважився перелетіти океан. Подорож удалася і летуни дуже хвалили корову, що за весь час поводилась вона в літаку дуже чемно, не робила ніяких прикрих несподіванок та своєю поважною поведінкою наче давала доказ,, що вона розуміє свою історичну роль — першої коровячої летунки.

— **Ріжні вісти.** Біля побережа Великої Британії був вибух корабля, наслідком чого згинуло 12 пасажирів, що вертали з Америки. — Аероплян, що летів із Льос-Анджельос упав із висоти 700 метрів і спадаючи, займився вогнем. У полумю згинуло 3 особи, між ними одна жінка. Літак був власністю одного фільмового артиста. — У Бад-Галі в Австрії лікарка Петеркова убила сокирою свого чоловіка, директора літочої лічниці. Вона була старша від нього, він зраджував її і Петеркова зарубала чоловіка зі заздрости. — У Єрусалимі засуджено 5 арабів на кару смерти за погроми жидів у Геброні.

— **Найшли радій.** Як відомо, радій є дуже дорогий і його кількість на землі є маленька. „Н. Фр. Пресссе" подає, що у південній Африці у повіті Горона найдено нові поклади радія і то більшої радіоактивности, як радій з інших покладів.

— **Згоріло 300 автомобілів.** У новойорській пристані вибухла пожежа, в якій між іншим згоріло 300 самоходів призначених на вивіз до Европи. Пожежа спричинила шкоду на 4 міліони долярів.

На Пластовий Дім.

ТРЕТІЙ ВИКАЗ.

На Пластовий Дім у Львові (Кооп. Банк „Дністер", вкл. книж. ч. 15.000) зложили дальше:

22) **Михайло Волошин** — 100 зол. і кличе д-ра Льва Ганкевича і д-ра Филипа Евина зі Львова.

23) **Сен. Олена Кисілевська** — 10 долярів і кличе п. О. Малицьку зі Шляхтинець і п. Івану Пазурову з Яворова.

24) **Пос. Мілена Рудницька** — 100 зол. і кличе п. Софію Олесницьку із Золочева, п. Юлію Кордубову з Бережан і п. Ольгу Савойкову з Дрогобича.

25) **Д-р Роман Лавровський** — 100 зол. і кличе п. Володимира Петрівського з Самбора і п. Володимира Лавровського з Косова.

26) **Юліян Карпінський з Гаїв Вижних** — 20 зол. і кличе: п. Івана Романяка зі Сиятина і п. Франца Ортинського з Михайлевич.

27) **Володимир Гучковський** — 10 зол. і кличе радн. Антона Костишина зі Львова.

28) **15-ий курінь УУСП.-ОЗО** — 50 зол. і кличе: 3. к. УУСП. „Лісові Чорти" і 10. к. УУСП. „Чорноморці" зі Львова.

29) **Інж. Юрій Шепарович** — 10 зол. і кличе: п. Олександра Паньчака зі Станиславова і п. Миколу Бойковського зі Львова.

30) **Агр.-Техн. Т-во „Праця" ім. Івана Левинського** деклярує 100 долярів і кличе: Акційну Спілку для будівельного промислу, давніше „Іван Левинський" і фабрику „Здоровля" у Львові.

31) **Радн. Роман Сосновський** — 50 зол. і кличе: дир. Онуфрія Пащака і радн. Йосифа Дрималика зі Львова.

32) **Інж. Андрій Мельник** — 50 зол. і кличе: дир. Романа Левицького і радн. Володимира Мриґлоцького зі Львова.

Молодь двох ґімназій без науки релігії.

В новинках „Діла" ч. 67 з 26. березня 1930., появилося з батьківських кругів неповне та доволі одностороннє освітлення справи конфлікту Кураторії та Митроп. Ординаріяту, який спричинив перерву науки релігії не лише в деяких клясах акад. ґімназії але й в цілій XI. ґімназії у Львові.

По переході заслужених наших педаґоґів-катехитів о. крил. Лужницького в акад. ґімназії та о. крил. Лишнинка в XI. ґімн. в стан спочинку опорожнилися дві посади катехитів, на які Митр. Ординаріят назначив двох наших діячів на церковнім і рідношкільнім полі, для акад. ґімназії о. Хмільовського та для XI. ґімн. о. д-ра Гната Цегельського. Тимчасом Кураторія, без порозуміння з Ординаріятом злучила обі посади разом та без порозуміння з Митр. Ординаріятом іменувала на обі о. д-ра Цегельського Гната, який по ліквідації ґімназ. катехитури в Городку, був без місця. Одначе іменований заявив перед Кураторією і дир. ґімназії, що не буде вчити в акад. ґімназії, поки не дістане місії Митр. Ординаріяту. Щоби молодь не терпіла через недостачу релігії, Митр. Ординаріят позволив тимчасом вчити о. Цегельському (в грудні та січні) і вніс представлення до Кураторії в справі потреби реактивування двох окремих посад в обох названих ґімназіях. Не осягнувши успіху, Митр. Ординаріят обмежив від 1. лютого ц. р. місію о. д-ра Ц. тільки до XI. ґімназії, бажаючи таким чином заставити Кураторію до уступок. о. д-р Ц. льояльно послухав духовн. влади і вчив лише в XI. ґімн., а в акад. ґімназії вдержався від науки. Тоді Кураторія, уважаючи його неприявність в службі в акад. ґімназії за самовільне опущення посади, звільнила о. Ц., сталого ґімн. професора по 16 роках зі служби без права на емеритуру. Проти цього зарядження як пошкодований так і Митр. Ординаріят вносить рекурс до Міністерства.

В тому конфлікті заходять виключно принціпіяльні причини, тобто, щоби не позволити на прецеденс, щоби Кураторія без порозуміння з Митр. Ординаріятом іменувала чи переносила катехитів. Не могли тут „колідувати деякі педаґоґічні вимоги" і „поважні виховавчі причини", бо о. д-р Цегельський має повні катехитичні кваліфікації, крім цього є старшим катехитом і педаґоґом, який через 7 років в укр. ґімназії в Станиславові та через 9 років в ґімназії в Городку бездоганно сповняв свої обовязки, одержав подвійну похвалу Митроп. Ординаріяту, провадив через 4. роки взірцеву 5-клясову рідну школу в Городку (одну з кращих тоді в краю) а яку память ли-

лин по собі, хай скажуть його бувші ученики і їх родичі, які його врочисто прощали. Ученики в Городку жертвували йому альбом з їхніми фотографіями та з відповідною присвятою, а ... малявство грамоту: „За многолітній патріотичний труд в характері голови, члена виділів та дійсного провідника укр. товариств та інститудій Городка к. Львова вислови подяки, признання та глибокої пошани" — підписане виділами 5. повітових і місцевих товариств.

Так представляється фактичний стан справи.

Поінформований батько.

Паломництво до Люрд.

У відповідь на численні запити відносно паломництва до Люрд, Марійське Товариство Молоді подає до відома, що до зголошення потреба: 1) імя і прізвище; 2) становище; 3) день, рік і місце уродження; 4) місце замешкання й 5) місце горожанської приналежности.

Кожний паломник мусить при зголошенні подати туру, якою хоче вертати домів або чи хоче по дорозі остати в якійсь місцевості до часу важности пашпорту.

Для хорих учасників паломництва Марійське Товариство Молоді подбає про окремий транспорт туди й назад, окремий харч як також про розміщення, але ціна для всіх остає ця сама. Ніяких знижок не видається.

Пригадується, що зголошення кінчиться з останнім днем квітня. Гроші висилати до Земельного Банку на конто „Паломництво до Люрд". — *Марійське Товариство Молоді* — Львів, Скринка почтова 108.

ШАХИ.

Міжклюбові змагання за мистецтво Львова.

На конференції делеґатів кількох шахових львівських клюбів у дні 9. березня рішено зорґанізувати Лігу міжклюбових шахових розгривок м. Львова. До Ліги приступило вісім клюбів, які подаємо в порядку, вильосованім на одній із засідань комітету Ліги: 1) Львівський Клюб Шахістів (ЛКШ.), 2) Шахова секція Спортового Товариства „Чорні", 3) Товариство Українських Шахістів (ТУШ.), 4) Шаховий Клюб „Гелм", 5) Військовий Клюб Шахістів (ВКШ.), 6) Шаховий Клюб „Аматори", 7) Клюб Шахістів „Сокола II.", 8) Шаховий Клюб „Гетман". Змагання будуть відбуватись у двох турах, на які призначено весняний та осінний сезон. Перша тура починається 30. березня ц. р. мечами: ЛКШ.-Гетман, Чорні-Сокіл II., ТУШ.-Аматори, ВКШ.-Гелм. Святочне відкриття змагань, як і вище подані стрічі, відбудуться тогож дня (30. ц. м.) в каварні „Севіль" в 4 год. попол. В однім з чергових чисел подамо головні постанови правильника цих змагань.

Дописи.

ЗОЛОЧІВ. (Отворення філії „Союзу Українських Купців"). Союз Українських Купців розвинув інтенсивну діяльність на полі орґанізації нашого купецтва, бо за 5 літ істнування, створив уже 7 провінціональних філій, а саме: в Перемишлі, Самборі, Станиславові, Стрию, Коломиї, Надвірній, Сокалі, а оце 16. ц. м. відбулося в Золочеві отворення восьмої філії „Союзу Українських Купців". На отворення філії „СУК." у Золочеві прибув голова Т-ва ради. Гр. Ганулян, який і проводив першому заг. зборові членів золочівської філії. На зборах явилось поважне число членів з повіту, переважно сільські купці; настрій був оживлений, дискусії річеві, що є доказом, що наше молоде купецтво розуміє вагу своєї становової орґанізації. Промовляли: голова Матірного Т-ва Гр. Ганулян, голова Пов. Союзу д-р Т. Ваньо з Золочева, який підкреслив між іншим, що прив. купецтво і кооператори можуть разом працювати, бо в нас є місця для всіх досить. На особливу увагу заслугує промова орґанізатора золочівського купецтва п. Мазяра Ол., котрий заохочував своїх товаришів до масового приступання в ряди молодого товариства, в імя клича: „В єдности й орґанізації сила!" Заг. збір членів СУК. у Золочеві вибрав головою філії: дир. Іллю Антоняка, членами виділу (ради): Мазяра Ол., Блатника Мих., Ковалика Мир., Карпу Гр., Луцака Вол., Мудрого Івана, Кучеру Ів. і Грицая Гарас., а членами пров. комісії: Лилика Ів., Михалиньского Ізид. і Строчана Василя. Нововибраний голова п. Антоняк Ілля заохотив золочівське купецтво до праці на полі самоосвіти, звертаючи увагу на те, що наше купецтво повинно читати фахову літературу, фахові часописи (як нема своїх, то чужі), при чому треба змагати до того, щоб наше купецтво мало свій власний пресовий орґан. Після того заг. збір приняв резолюцію, в якій купецтво золочівського повіту апелює до Матірнього Т-ва, щоби воно приступило до видавання станового пресового орґану. Дир. Антоняк звернув ще увагу на нововидану книжку проф. Филипчака п. з. **„Сила Волі"**, яка є першою у нас книжкою, в котрій вказана дорога, по якій має йти наша торговельна молодь, щоби здобути собі марку солідного купця. Заг. збір приняв ще резолюцію, в якій апелює до Союзу Українських Купців у Львові, аби він поробив заходи, щоби в кожному місті наше купецтво дістало що-найменше по двох представників в оціночних податкових комісіях, бо досі такого представництва ми ніде не маємо і нема кому нас при несправедливих вимірах податків взяти в оборону.

Учасник.

КОПИЧИНЦІ. (Цікаве віче послів ББ). Дня 5. III. відбулося в Копичинцях „віче", скликане послами ББ. Приїхали пос. Косидарський і пос. Воєвода. Місцевий староста, знаний вже українським громадянам Яновський, скликав на той самий день на год. 10 перед полуднем до салі „Сокола" місячну сесію війтів, громадських писарів і гром. оглядачів. Коли явилися на салі оба посли, староста заявив, що сесія відбудеться в год. 12 вполудне, а тепер „będzie wiec, będą przemawiać posłowie". І нікого вже не випустили з салі. Обговорювано головно господарське положення в Польщі. Всю вину за нужду села складав пос. Косидарський на Америку, котра, забравши всі гроші з Европи, викликала, мовляв, фінансову і господарську кризу в Европі, а найбільше в Польщі. Америка винна і ніхто більше, що у нас тепер зле. А тому не треба вірити послам Завиликутові і Баранові, коли вони говорять що іншого і складають вину на польську господарку і польський уряд. Очевидно, така „арґументація" послів ББ. нікого з присутних не переконала.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 27. березня, год. 7·30 вечером „Жайворонок", знижки важні.

Пятниця, 28-го березня, год. 7·30 веч. „Кармен".

Малий Міський Театр:

Четвер, 27. березня, год. 3·30 попол. „Сандомирське весілля", вистава для шкільної молоді.

Четвер, 27. березня, год. 7·30 вечером „Сандомирське весілля", знижки важні.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма Подружжа за злість (Бастер Кітон).

КАСІНО: Біле пекло Піз Палю (Мандрівка до недосліджених ледників).

КОЛЬОСЕЙ: Остання каравана.

ЛЕВ: Погоня 20 поліц. собак (Гарі Піль). Його найліпший друг.

МАРУСЕНЬКА: Краса життя (Жеромського).

ОАЗА: Князі на засланні.

ПАЛЯС: Звукова фільма: Бродвей

ПАН: Дім під червоною ліхтарнею.

ПАСАЖ: Намисто за 1,000.000 дол. (Рін-Тін-Тін). Тижневик Метро-Ґольдвин-Маєр і амер. комедія.

ПРОМІНЬ: Квітка золотого заходу.

СІНЛЕВЕ: З більшовицького раю (Ольга Чехова). Виступ російського хору. Комедія: Мистець безсоромности.

ФАТАМОРГАНА: Ґраф Монте Хрісто (дві серії разом).

ХИМЕРА: Грішне кохання.

УТІХА: Жінка в багрянниці.

Програма радіо.

Четвер 27. III. 1930.

ЛЬВІВ: 11·58 Сигнал часу, 12·10 Концерт грамофонових плит, 17·45 Концерт солістів (із Варшави), 18·45 „Підгадянські гадачки", 19·00 Всячина, комунікати, концерт грамофон. плит, 19·58 Сигнал часу, 20·15 фейлєтон „Берлін опівночі" з Варшави), 20·30 Веч. концерт (з Варшави), 21·30 Авдиція (з Познаня), 22·15 Комунікати з Варшави.

Пятниця 28. III. 1930.

Варшава (1411,7) 16·15 Музика грамофонів. **Краків** (312,8) 17·45 Концерт з Варшави. **Гельсінгфорс** (221) 18·15 Фортепянове сольо. **Ляйпціґ** (259) 19·35 Радіоконцерт. **Льондон** (356,3) 18·15 Програма для дітей **Берлін** (418) 16·30 Радіоорхестра. **Стокгольм** (436) 17·00 Музика з Гетеборгу. **Рим** (441) 13·00 Радіоквінтет. **Лянгенберг** (473) 17·30 Концерт. **Відень** (516,3) 20·00 Леопольда Константін при мікрофоні. **Мюнхен** (533) 13.10 Легка музика **Будапешт** (550) 9·15 Сольова музика. **Москва** (825) 17 30 Етнографічний концерт. **Ленінград** (1000) 19·00 Дута орхестра. **Харків** (1304) 15·00 Концерт для дітей. **Париж** (1725) 16·45 Концерт.

Субота 29. III. 1930.

Краків (312,8) 15·00 Трансмісія з Варшави. **Гельсінгфорс** (221) 18·15 Спів. **Ляйпціґ** (259) 16·30 Веселий концерт. **Льондон** (356,3) 20·30 Концерт радіоорхестри. **Берлін** (418) 16·30 Популярна музика. **Стокгольм** (436) 18·00 Кабарет. **Рим** (441) 13·00 Радіоквінтет. **Лянгенберг** (473) 20·00 Веселий вечір. **Мілано** (501) 19·15 Обідова музика. **Брюссель** (509) 19·30 Ґрамофонові плити. **Відень** (516,3) 18·10 Камеральна музика. **Мюнхен** (533) 17.40 Органовий репітал. **Будапешт** (550) 9·15 Радіоквартет. **Москва** (825) 20·00 Слуховище. **Ленінград** (1000) 19·00 Трансмісія з Харкова. **Харків** (1304) 16·00 Концерт. **Париж** (1725) 19·25 Ґрамофонові плити.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича. 1575 18—?

Мостиска:
27/III Вір Ізраїлю.
28/III Шукаю мужа.
29/III Король життя.
30/III Пан Твардовський.

Український Театр під управою Ів. Когутяка.

Войнилів:
Четвер 27/III Король життя.
Пятниця 28/III Пташник з Тиролю.
Субота 29/III Пейсахова ніч.
Неділя 30/III Маруся Богуславка.
Понеділок 31/III Пан Твардовський.

Дирекція Театру збільшила музику під батутою п. Кацинька. 1618 32—?

Стрийщина Позір! Шевченківський Концерт 1. IV. ц. р. 1698

Пригадуємо отсим всім ВП. Членам, що Загальні Збори кооп. **„Українське Народне Мистецтво"** жіночої промислової кооперативи у Львові відбудуться в суботу дня 29. березня ц. р. в год. 5. поп. в льокали „Труду", Ринок ч. 39/II. — Управа кооперативи запрошує ВП. Членів прибути вчасніше і оглянути вироби кооперативи. 1699

На „Рідну Школу" зложили Вп.: Українське Громадянство Закарпаття через Комітет Допомоги Українським Збігцям в Ужгороді 3.000 ч. кор.; Іван Фургала Львів, 20 зол. з приводу упорення чиншової справи в реальности при вул. Личаківській ч. 20; замісць весільних побажань з нагоди вінчання п. Степана Килимона з Анною Андрійовичівною в Надвірній 20 зол. зложили п. д-р М. Николайчук, Микола Ґреґораш, д-р Б. Карпевич, д-р Е. Боднарук, М. Гринішак, Мих. Ґреґораш і М. Костик; Лука Подлуський з Богородчан 21 зол. — Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 1695

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. 1002 49

НОВІ НОТИ. В. Безкоровайний: 1) Соловейковий спів. 2) Реве, гуде негодонька — жіночі хори. 1675 3—3

ВКРАДЕНИЙ канадійський пашпорт, виставлений на імя Михайла Ціженка з Залужа, п. Яворів — уневажнюється. 1687 2—3

ПАРОХІЯ Ляховичі зарічні п. Журавно негайно потребує біженного дяка з теноровим голосом. Вимагане знання нотного співу. Платня після умови. Зголошення до парохіяльного уряду. 1688 2—2

ПЛАТИМО високі ціни за золото, брилянти і перли Домбровскі-Розважевскі, Львів, (Готель Жоржа), вул. Академічна ч. 2. — Оцінка безплатно. 1195 12-?

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг **та лікарської косметики** ординує від 8—10½, 14—18. в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце. Вапофор. Діятермія. Кріотерапія. Сепаратнові почекальні.
ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п.
826 Телефон 65—87.

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
Львів, Листопада 30.
1206 Пересвітлення Рентґеном.

НАСІННЯ
ярин, квітів і господарське
з першорядних краєвих і заграничних плянтацій, з найвищою силою кільчення, поручає
ЕДМУНД РІДЛЬ
Склад насіння
Львів, Рутовського 3.
Подрібні цінники висилаю на жадання.
1632 3—4

ГАРНІ ШЛЮБНІ ВИПРАВИ
КОВДРИ чистововняні
МАТЕРАЦИ з волосіння
ПОДУШКИ — сільське піря 1672
Простирала, пошевки, ліжка
поручає казково дешево
Відомий **Маґазин постелі**
В. ІЖИЦЬКОГО
Львів, вул. Коперника ч. 3.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.